

Valamit A SZUT-ról

A SZUT egyik pontja a következőképpen lett eredetiben nyomva: „A szolgálatban álló csendőrnek szeszestilt fogyasztani tilos.”

Erre nagyon vigyáztunk, mert ha valakit rajtakaptak, annak „Rácok kapu s rácson ablak” lett a vége. Dehát a magyar büszkeség azt tartotta, hogy ami tilos, csak azért is megszegi, mert hát „Mit nekem ti zordon Kárpátoknak fenyesekkel vadregényes tája”, elvégre az Alföldön portyázunk. Mikor a járőrtáskából eszegettük a jó foszlós kenyeret paprikás szalonnával, utána arra illőnek véltük, hogy egy „hosszúlépés”-sel öblítsük le a paprikás szalonnát, nehogy „cigányút”-ra menjen.

A 30-as évek vége felé a fenti tilalmat a következő szöveggel helyettesítették: „A közbiztonsági szolgálatra kivezényelt csendőrnek, a szolgálat egész tartama alatt szeszestilt fogyasztani tilos!”

Történt aztán, hogy a nyiregházi őrsön való szolgálatom alkalmával a rakamazi őrsre vezényeltek ideiglenesen, mert ott kevés volt a szolgálatot teljesítő csendőr. Valamivel előttem került az őrsre a jó Kovács Mátyás úr. Ő volt az „igazi régivágású csendőr”. Már az első Világháború alatt is a Testületnél szolgált. Az olasz fronton sebesült meg. Végtelenül jó és kellemes bajtárs volt. Sokat csevegett az olasz fronti élményeiről. Jó étvágyú lévén, szép pocakot eresztett. Ezzel aztán gyakran élcelődünk vele. De nem sértődött meg. Így, ilyen élcek alkalmával a régi élccel jöttünk elő: „Utca sarok, majd egy puskatus, utána két tölténytáska egy szép kerekded pocakkal és azután jön egy törzs úr.”

A jó Matyi törzsúr sokat kifogásolta, hogy „Kár volt ezt a szegény nagy marhát, ezért a kis szelet húsért levágni, ami most a tányéromon szemtelenkedik!” Így volt a többi húsfélével is. A szárnyasokat például „galambunokányi”-nak becézte.

Hallottam a többiektől, hogy ha valaki panaszt akart tenni nála, akkor arra hivatkozott, hogy neki most nagyon sürgős dolga van és rövidesen jön egy másik járőr.

Történt egy alkalommal, hogy a szakaszparancsnok hozzánk igyekezett kerékpáron, olyan „meglepő”-re. Az egyik falun keresztüljőve látja, hogy két ismerős csendőkerékpár támaszkodik a Hangya falának. Bement és látja, hogy Kovács törzsúr a járőrtársával egy asztalnál borospohárral koccintgatnak! Nosza, rájuk kiáltott. Kovács törzs úr erre szép komótosan feállt. Jelentkezett, azzal, hogy most „kispihenőt” tart. Ennyi szemtelenségen nagyon megmérgeződött a szakaszparancsnok úr és elrendelte, hogy Kovács azonnal vonuljon be vele az őrsre. Mi,- persze, - csodálkoztunk azon, hogy a törzs úr milyen hamar bevonul, akkor, amidőn neki éppen a III-ik számú őrzőparatba kellene portyáznia. Bementek az őrsirodába, ahonnan kiszűrődött, hogy mi történt. Kovács aztán nyugodtan jelentette, hogy ő az egész szolgálat alatt minden alkalommal, hogyha megkívánta a bort, akkor a SZUT-ban megállapított „állás” helyett, csak „ülve” itta meg a bort. És ez, -szerinte, -nem ütközik a vonatkozó tilalomba. Ezt aztán erőst kitarva hangoztatta.

A szakaszparancsnok urunk tehetetlen volt. Bejelentette a szárnyaknak. Ott is ugyanúgy „kivágta a rezet” Kovács törzsúr. De még az osztálynál is. Végül is a kerülethez került az ügy, ahol a hadbírónk sem tudott ítéletet hozni, mert Kovács ugyanvalóst kötötte az ebet a karóhoz és nem tágitott. Így az ügy elintézést nyert.

Visszakerülve Nyiregyházára, néhány napra Kovács törzsúr is odakerült, de zárkába. Nem az „ülő-ivás”-ért, hanem a szárnyparancsnoki szemlén a jó, megboldogult

v. Fábry György alezredes (aki akkor még százados volt) urunk szabott ki rá 8 napi zárkát azzal, hogy „A serelvénye úgy nézett ki, mint csigány lován a sersám!” (Ugyanis ő, szegény, az első világháborúban kapott sebesülése eredményként selypített.) Ugyanebben az időben jött meg a már fentebb említett helyesbítés, melyet a mindenkori Szabályzatszerkesztő Bizottság izzadt ki. Sőt, Kovács törzs urunk nyugdíjazása is rövidesen megérkezett. Ott szerelt le Nyiregyházán, és akkor búcsúztunk el egymástól, este kimenve a Palics vendéglőbe és ott, „csakazértis ÁLLVA,” ittunk egyet erre az eseményre.

1944. őszén aztán meghallottam valakitől, hogy az öreg Kovács törzsurat behívták a háborúra való tekintettel a Délvidékre. Ott az egyik őrsön lett írnok. A visszavonuláskor szerb partizánok rajtuk ütöttek és mindnyájukat kinyírták. Arról aztán nincs tudomásom hogy „állva”, avagy „ülve” érte-e a találat! Béke poraira!

Miután ezt az esetet csak olyan „osztályterületen” ismertették, azért írtam meg ezt a kis történetet a még élő Bajtársaimnak, hogy tudják, miért is lett az az említett helyesbítés a SZUT-ban!

Dajka István